

**“Clean World” Social Union for Civil Rights’
Final Report for 2005 year.**

- *sığınacaqın yeri məxfi saxlanılır. Bu barədə ancaq işçilər bilir;*
- *sığınacaqda qurbanların olması haqqında məlumatlar heç kəsə bildirilmir;*
- *qurbanlar sığınacağa gəldiyi müddətdən geri göndərildiyi müddətədək sığınacaqdan kənara çıxmır;*
- *KİV-də məlumat getmir;*

sığınacaqın yeri qəti surətdə məxfi saxlanılır. Sığınacaqla bağlı məlumatlar yalnız bu sahədə çalışan insanlar üçün açıqdır. Bu barədə zəruri hallarda yalnız birgə işlədiyimi həkimlər, BMqT-nin nümayəndələrinə məlumat verilir.

➤ sığınacımıza gətirilən bütün qurbanlar birinci növbədə psixoloq müayinəsindən keçirilir, ehtiyacları uyğun olaraq, ginekoloji və digər tibbi və zəruri yardımlar göstərilir. İnsan alverindən zərər çəkənlərə hüquqi və digər yardımlar ehtiyac olduqda ödənilir.

MƏS: Gəncə şəhərindən olan insan alverindən zərər çəkmiş şəxsin övladı əlindən alınmışdır, doğma evinə qayıtması onun həyatı üçün təhlükəli idi. Zərər çəkmişin razılığı və onun bütün hüquqlarının qorunması zəmanəti ilə hüquq mühafizə orqanlarına müraciət edildi, o könüllü olaraq ifadə verdikdən sonra böyük bir cinayətkar qrup həbs edildi, uşaq anasına qaytarıldı.

DİGƏR BİR MİSAL: Bakı şəhərindən olan qadın çox böyük çətinliklərlə Dubaydan qayıtdıqdan sonra o hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edir. Nəticədə isə prokurorluq işçisi tərəfindən zərər çəkmişlə davranışda təhqirə yol verilməklə yanaşı, onun özünə cinayət işi açılır. Təşkilata müraciət edildikdən sonra DİN-ə və Prokurorluğa müraciət etdildi, baş verən hüquq pozuntuları aradan qaldırıldı. Onun hüquqları müdafiə olundu. Cinayətkar hələ də həbs olunmasa da (o Bakıda axtarışda olduğunu və ona cinayət işinin açıldığını bildiyi üçün Bakıya qayıtmır) müstəntiq cəzalandırıldı. Hazırda həmin qadın təşkilatımızın 5 daimi işçisindən biridir.

Yeni bir misal: Gəncə Televiziyasında çıxışlar zamanı ölkədən aparılmış 39 yaşlı xanımın qohumu onun geri qaytarılmasına yardım etməyi xahiş etdi. Türkiyə Respublikasında səlahiyyətli orqanlarla yazışmalardan sonra onun ölkəyə qayıtmasına nail olduq. Gəncə şəhərində onu axtararkən qohumları kənddə gizləndiyini və heç kimlə görüşmək istmədiyini bildirdilər. Söhbətlərdən onra onu Bakı şəhərinə gətirdik, sığınacaq verdik, iş yeri (gözellik salonunda) təmin etdik. Bir aydan sonra artıq o özü üçün yaşayış yeri seçdi və sərbəst yaşayır.

24 saat fəaliyyət göstərən
Informasiya və təcili yardım
Telefonda məsləhət
Zənglər üzrə statistikanı bildirin

Başqa (göstərməyiniz xahiş olunur)

Daxili İşlər Nazirliyinin dəstəyi ilə «Təmiz Dünya» İctimai Birliyində insan alveri problemindən zərər çəkən insanlara kömək məqsədilə «Yardım xətti» açılmışdır. 511-11-51 nömrəli «Yardım xəttində» 24 saat müddətində şikayətçilər qəbul edilir. DİN-in İnsan Averinə Qarşı Mübarizə İdarəsinin yardımı ilə açılan xəttin fəaliyyət məqsədi övladları, yaxın adamları itkin düşmüş şəxslərə, eləcə də insan alveri problemindən əziyyət çəkən insanlara yardım göstərməkdir. Yardım Xətti yeni fəaliyyətə başlayıb. Təşkilat hələlik xəttin təbliğat kompaniyasını aparır.

- «Yardım xətti» haqqında məlumat [internet](http://www.stopvaw.org/Anti-Trafficking_Hotline_Opened_in_Azerbaijan.html), Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin xətti ilə Azərbaycana və dünyanın bir çox ölkələrinə yayılmışdır (ümumən 3000-dən çox ünvana). Artıq «Yardım Xətti» haqqında məlumat beynəlxalq «Trafficking» web sahifəsində də yerləşdirilmişdir. Həmin məlumatı http://www.stopvaw.org/Anti-Trafficking_Hotline_Opened_in_Azerbaijan.html

linklərində izləyə bilərsiniz. Eləcə də keçmiş MDB ölkələrində insan alveri problemi ilə məşğul olan təşkilatlar öz ölkələrində bu məlumatı yerli Kütləvi İnformasiya Vasitələri ilə ölkələrində yayacaqlarını bildirmişlər.

Zərəsəkmişlərə sığınacaqda cinsi yolla keçən xəstəliklər (CYKX) haqqında, CYKX-in fəsadları və onlardan qorunmağın yolları haqqında məlumatlar verilir.

➤ 2004-cü ildə ATƏT – lə birgə Bakı şəhərində (avqust ayının 28, sentyabrın 9) konfransın təşkili;

➤ Traffikinqlə bağlı QHT üçün 2 monualın hazırlanması;

Azərbaycanın 6 sərhədyanı bölgəsində (**Balakən, Quba-Qusar, Qazax, Gəncə, Lankaran – Masallı, Naxçıvan**) seminarların, 20 bölgəsində (**Masallı, Lənkəran, Saatlı, Beyləqan, Bərdə, Naxçıvan, Babək, Sədərək, Culfa, Kürdəmir, Şəki, Zaqatala, Balakən, Xaçmaz, Siyəzən, Quba, Qusar, Bakı, Abşeron kəndləri**) isə cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin (dindarlar, sahibkarlar, bələdiyyələr, icra, hüquq-mühafizə orqanlarının, təhsil, səhiyyə, gənclər, KİV, QHT və d. nümayəndələr) iştirakı ilə Vətəndaş forumlarının keçirilməsi (*bu günədək iştirakçıların ümumi sayı-1225 nəfər*);

➤ Vətəndaş forumları təkliflərin hazırlanması və bu təkliflərin Prezidentin İcra Aparatına və DİN-ə çatdırılması;

➤ ABA CEELİ –nin Azərbaycanın 8 bölgəsindən dəvət etdiyi QHT nümayəndələrinə təlim keçmişdir;

➤ 6 sərhədyanı bölgədən olan aktiv gənclərin seçilməsi və onların bu sahədə təlimçi kimi hazırlanması (ümumilikdə 18 nəfər);

➤ Naxçıvanda, Balakəndə, Qazaxda, Gəncədə, Qubada, Qusarda, Masallıda insan alveri problemi ilə bağlı fəaliyyət göstərəcək təşkilatların yaradılmasına yardım göstərmişdir (könüllü).

➤ Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə birgə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müxtəlif dini qurumların, dövlət, KİV, QHT və ölkəmizdə fəaliyyət göstərən beynəlxalq təşkilatların və nümayəndəliklərin iştirakı ilə «Din xadimlərinin insan alveri cinayətinin qarşısının alınmasında rolu» mövzusunda zona seminar –müşavirəsinin keçirilməsi (könüllü);

➤ Zona seminar –müşavirəsində irəli sürülən təkliflərin ATƏT-insan alveri Bakı ofisinə, Prezidentin İcra Aparatına və DİN-ə çatdırılması;

➤ 4 internat məkbəində potensial qurbanlar arasında seminarların keçirilməsi;

➤ Bakı şəhərinin küçələrində saunalarda, gözəllik salonlarında, taksi sürücüləri, arasında monitorinqin aparılması və 500 nəfərə problemlə bağlı maarifləndirici bukletlərin paylanması;

➤ KİV nümayəndələri üçün seminarın keçirilməsi (könüllü);

➤ Regionlarda hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri üçün seminarların keçirilməsi;

➤ Problemin qarşısının alınması üçün DİN, XİN, Prezidentin İcra Aparatı ilə əməkdaşlığın qurulması;

➤ 4 adda bukletlərin nəşr olunması;

➤ «Azərbaycandan insanların qanunsuz daşınma marşrutu» xəritəsinin hazırlanması;

➤ 3 plakatın çapı;

➤ 3 video rolikin hazırlanması;

➤ Bu mövzuda yazan jurnalistlər arasında müsabiqənin keçirilməsi;

➤ Azərbaycanın 30 bölgəsində icra, hüquq-mühafizə, KİV, QHT, bələdiyyə orqanlarının nümayəndələrinin və digər şəxslər arasında bu sahədə qəbul edilmiş Milli Fəaliyyət Planının, İnsan alverinə qarşı Mübarizə üzrə Qanunun və digər maariləndirici materialların paylanması;

- ✦ Bu sahədə keçirilən beynəlxalq və regional tədbirlərdə dövlət, QHT və KİV nümayəndələrinin iştirakını təşkil etmək və s.

5 nəfər zərərçəkmiş qadına ofisdə kompüter bilikləri öyrədilmişdir. Bu imkanı biz öz ofisimizdə digər zərərçəkmiş insanlar üçün də təşkil edirik.

- İnternat məktəblərində təhsil alan uşaqların (potensial insan alveri qurbanlarının) gələcəklərinin az da olsa təmin edilməsi üçün onların məktəbi bitirdikdən sonra oğlanların hərbi, qızların isə peşə məktəblərinə yerləşdirilməsi ilə bağlı;
- İnsan alveri problemi ilə bağlı Cinayət Məcəlləsinə dəyişikliklərin edilməsində təşkilatın verdiyi təkliflər; Daxili İşlər Nazirliyinə 1 təklifini (2005-ci il)
- Polis şöbələrində «Ailədaxili zorakılıq problemləri ilə məşğul olan şöbələrin yaradılması və bu şöbələrdə qadınların çalışması, qaynar xətlərin fəaliyyət göstərməsi» barədə təklifini vermişdir.

Yanvar ayında Alman radiosunda təşkilatın sədri M.Zeynalovanın çıxışı:

<http://www.dradio.de/dlf/sendungen/gesichtereuropas/453739/>

<http://www.dradio.de/dlf/sendungen/europaheute/455602/>
(bu saytlarda izləyə bilərsiniz)

- Təşkilatın hazırladığı tədqiqatlar beynəlxalq www.STOPVAW.ORG saytında yerləşdirilmişdir. Həmin məlumatları bu saytda izləyə bilərsiniz.
 - İl ərzində 34 mətbu orqanın monitorinqinin aparılması, həmin tədqiqatların KİV-ə çatdırılması;
 - Problemi gündəmdə saxlamaq üçün tez-tez jurnalistlərlə görüşlərin keçirilməsi;
 - 361 qəzetdə təşkilatın gördüyü işlər haqqında məlumatlar verilmişdir.
- ✦ «Space» telekanalında bu mövzuya həsr olunmuş 8 tok-şounun keçirilməsi; könüllü
 - ✦ Lider kanalında 1 veriliş; könüllü
 - ✦ ANS telekanalında (2 dəfə) və radiosunda (4 dəfə) bu mövzuya həsr olunmuş çıxışlar; könüllü
 - ✦ Gəncə şəhərində fəaliyyət göstərən «Kəpəz» televiziyasında 3 ay ərzində hər həftənin 6-cı günü canlı verilişin həyata keçirilməsi (12 veriliş); ATƏT-insan alveri maliyyə dəstəyi ilə
 - ✦ BBSİ radiosunda 3 çıxış;
 - ✦ Vaşiqtonun səsi radiosunda 2 çıxış.
- ✦ 4 adda bukletin çapı; (Amerika səfirliyinin maliyyə dəstəyi ilə)
 - ✦ 3 plakatın çapı; (Amerika səfirliyinin maliyyə dəstəyi ilə)
- 3 sosial rolikin hazırlanması. (Amerika səfirliyinin maliyyə dəstəyi ilə)

34 adda mətbu orqanda məlumatların yayılması.(könüllü iş)

- ✦ UNICAR –ın işçilərinə insan alveri mövzusunda seminarın keçirilməsi (könüllü);
 - ✦ Dövlət Din Komitəsi ilə birgə 25 dini icma nümayəndələri ilə Dəyirmi masanın keçirilməsi və tövsiyələrin hazırlanması
- Taksi sürücüləri arasında buklet və vərəqlərin paylanması(150 nəfər)

TƏDQİQALAR

- ♦ «İnsan alveri və KİV» (KİV-in insan alveri probleminə münasibətinin öyrənilməsi (107 nəfər, 2003 il yanvar ayı);

- ◆ «Xarici vətəndaşlarla nikaha girən və ya nikahsız ailə quran qadınlar» (300 nəfər, 2003-cü il avqust ayı);
- ◆ «İnsanlarla ticarət probleminin həllində ictimai fikrin öyrənilməsi» (824 nəfər, 2003-cü il oktyabr-noyabr ayları);
- ◆ «Qadın və uşaq alveri qurbanları arasında rəy sorğusu, insan alveri qurbanları arasında problemin araşdırılması» (309 nəfər, 2004-cü il fevral ayı);
- ◆ Qadın və uşaq alveri (KİV-də aparılan monitorinqin nəticələri -2005);
- ◆ İnsan alveri və seksual zorakılıq (KİV-də aparılan monitorinqin nəticələri -2005);
- ◆ İnsan alveri problemi ilə bağlı vəziyyətin öyrənilməsi(1500 nəfər arasında) 2005-2006 SOROS fondu.

Donor təşkilatların qrantları(Soros fondu, Ford və s.)

- ➔ CRS
- ➔ Finnish development cooperation project
- ➔ Con Hopinks Universiteti
- ➔ Mama Cash fondu
- ➔ BP, BTC
- ➔ Soros fondu
- ➔ Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı
- ➔ ATƏT
- ➔ Norveç Qaçqınlar Şurası
- ➔ ABŞ səfirliyi

Təşkilat bilavasitə zərər çəkmişlərin tapılmasında aşağıdakı vasitə və yollardan istifadə edir.

- Daxili işlər nazirliyi vasitəsilə;
- Beynəlxalq Miqrasiya təşkilatı vasitəsilə;
- Regionlardan olan nümayəndəliklər vasitəsilə;
- Teleqramlar vasitəsilə;
- Bukletlər vasitəsilə (telefon nömrələrinin yayımı və s.);
- Yardım almış zərərçəkmişlərin vasitəsilə;
- Taksi sürücüləri vasitəsilə;
- Seks işçiləri vasitəsilə.

Təşkilat yerli nəzarət orqanları, yerli hakimiyyət orqanları və ya bələdiyyələrlə əməkdaşlığı aşağıdakı istiqamətdə aparır.

- Regionlara getməmişdən əvvəl, Prezident aparatına və yerli icra hakimiyyətinə məktub təqdim edilir;
- Daxili işlər Nazirliyi regionlarda hüquq-mühafizə orqanlarına seminarlar keçməkdə bizə yardım göstərmişdir. Bunun üçün biz onlara yazılı şəkildə müraciət etmişdik.
- Yerli QHT və dəstək qruplarının vasitəsilə ;

Təşkilatınız insan alveri ilə məşğul olan hansısa beynəlxalq, regional və ya milli koalisiyanın üzvüdürmü? Üzvüdürsə, hansı?

- Azərbaycanın sərhəd bölgələrində və digər rayonlarda mövcud olan nümayəndələrinin qeyri rəsmi şəbəkəsi formalaşmış. Bu yaxınlarda birgə Memorandum imzalanacağı nəzərdə tutulur.
- Koalisiya «Anjel» (Rusiya);
- «Anti –traffikin qovaa regional gnae qruppa» (Gürcüstan, Özbəkistan, Rusiya, Türkiyə, Ermənistan və s.);
- Astra (Çexoslovakiya);

- La Strada (Polşa, Çexoslovakiya);
- **WECF** (Niderland).
- **ATƏT**-in tühlksizlik zolağı üzrə yerləşən ölkələrdəki QHT-ı ilə

Təşkilat insan alveri problemindən başqa digər məsələlərlə də məşğul olur. Bunlar:

- Təşkilat insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi ilə məşğuldur, lakin prioritet olaraq qadın hüquqlarının müdafiəsi diqqət mərkəzindədir. Prioritet məsələlər:
 - SEDOW-un bütün maddələri üzrə qadınların müdafiəsi;
 - əsasən qadın və uşaq alveri probleminin qarşısının alınması;
 - ailədaxili zorakılıq;
 - qadınlara qarşı baş verən bütün zorakılıq hallarının aradan qaldırılması;
 - qadın və sağlamlıq;
 - qadınların vətəndaş cəmiyyətinin quruculuğunda iştirakına cəlb edilməsi və s.